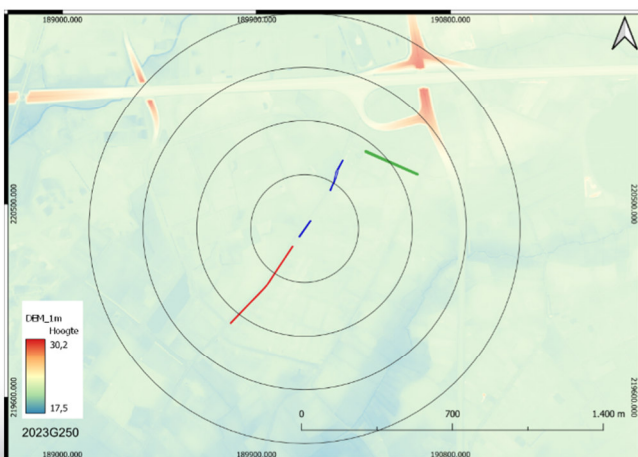

Tielendijk te Turnhout

Programma van Maatregelen

Rapporten 249

G. De Nutte

1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave	1
2. Programma van Maatregelen voor Vrijgave	2
2.1 Administratieve gegevens	2
2 Gemotiveerd Advies	5
2.2.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek	5
2.2.2 Aanwezigheid van een archeologische site	6
2.2.3 Waardering van de archeologische site	7
2.2.4 Impactbepaling	8
2.2.5 Bepaling van de maatregelen	9

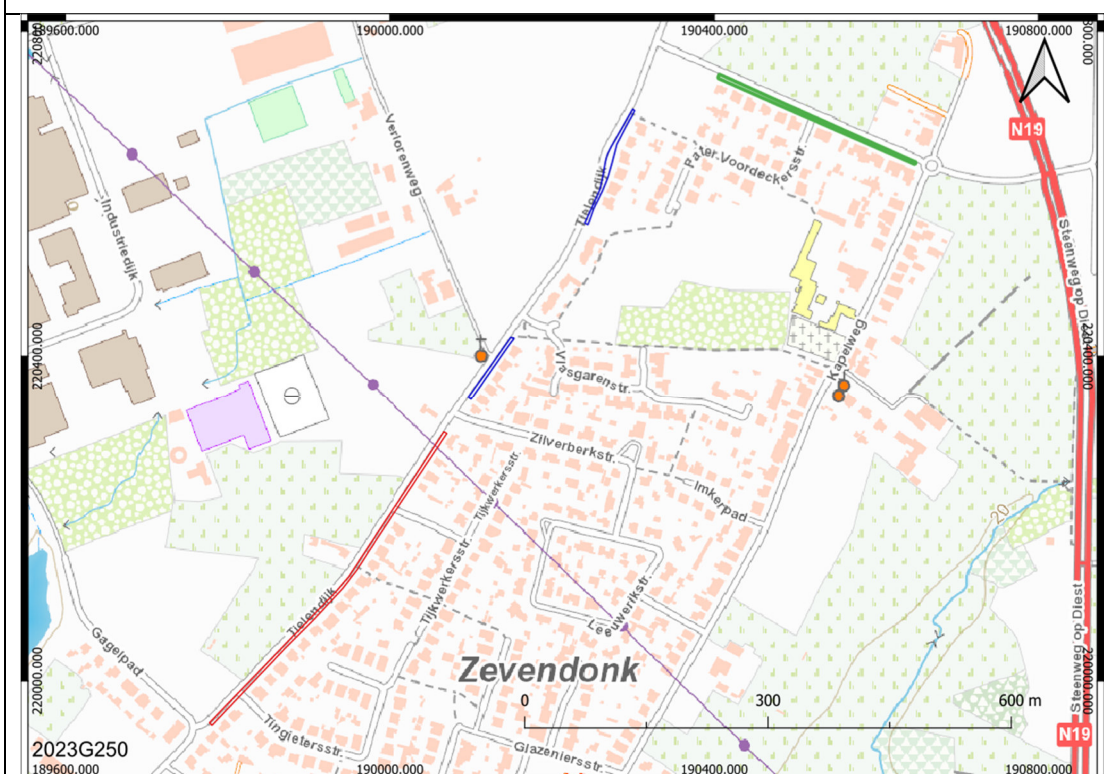
2. Programma van Maatregelen voor Vrijgave

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode	2023 G 250
Nummer wettelijk depot	Niet van toepassing
Naam en erkeningsnummer erkend archeoloog	De Nutte Glenn (OE/ERK/Archeoloog/2015/00055), Dorpsstraat 60, 3650 DILSEN-STOKKEM
Provincie	Antwerpen
Gemeente	Turnhout
Deelgemeente	Turnhout
Plaats	Tielendijk
Toponiem	Sint-Apolloniakapel Zeverdonk
Bounding Box	X: 190069.837 Y: 220306.181 X: 190403.971 Y: 220636.326
Kadastrale gegevens	Gemeente: Turnhout Afdeling: 2 Sectie: M Nrs.: 254c & openbaar domein
Kadasterkaart	

Topografische kaart

Oppervlakte
onderzoeksgebied

-Rode contour:
1 744 m²

	-Blauwe contour: 1 084 m² -Groene contour: 1 077 m² = 3 905 m²
Oppervlakte bodemingrepen	≤ 3 905 m ²
Datum uitvoering	27/7/2023 tot en met 31/7/2023
Thesaurus	Bureauonderzoek, micro reliëf, eolische processen, podzols, paleolithicum, mesolithicum, neolithicum, metaaltijden, Romeinse tijd, middeleeuwen, nieuwe tijd, nieuwste tijd.
CvGP versie	4.0
Geraadpleegde regio- en/of periodespecialisten & wetenschappelijk advisering	
Omgevingsvergunning	Stedenbouwkundig

2 Gemotiveerd Advies

2.2.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Voor onderhavig onderzoeksgebied is enkel een archeologisch bureauonderzoek opgesteld.

Op basis van dit bureauonderzoek werden de verschillende onderzoeksmethoden beoordeeld zoals beschreven in hoofdstuk 5.3 van de Code van Goede Praktijk en werd de onderzoekstrategie bepaald. Voor de gedetailleerde afwegingscriteria wordt verwezen naar hoofdstuk 6 Tekstuele analyse binnen het bureauonderzoek.

Binnen het trajectopstel van de specifieke archeologienota was het inzetten van landschappelijke boringen, landschappelijke profielputten, een oppervlaktekartering, een geofysisch onderzoek, verkennend archeologisch booronderzoek, waarderend archeologisch booronderzoek, archeologische proefputten gericht op Steentijdsites, archeologische proefputten gericht op sites met een complexe verticale stratigrafie en proefsleuven weinig geschikte, niet optimale en/of onstrategische onderzoeksmethodes om diverse redenen op basis van het bureauonderzoek.

Op basis van de resultaten van onderhavig bureauonderzoek zijn er echter voldoende gegevens voorhanden dat de toekomstige werken slechts kleinschalig tot totaal geen impact zullen vertonen op de eventuele verschillende (ooit) aanwezige archeologische relevante niveau.

Om die reden wordt geen verder archeologisch (vervolg)onderzoek geadviseerd.

Op basis van het bureauonderzoek werd daarom geoordeeld dat alle wenselijke én te nemen stappen betreffende archeologische

vooronderzoek uitgevoerd werden voor onderhavig onderzoeksgebied.

2.2.2 Aanwezigheid van een archeologische site

Momenteel is er voornamelijk enkel een verwachting opgesteld, de aanwezigheid van archeologische resten kon nog niet achterhaald worden. Verder onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of een archeologische site aanwezig is.

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek geldt voor vuursteenvindplaatsen van jager-verzamelaars een lage trefkans.

Verder geldt maximaal een middelhoge maar eerder zelfs een lage verwachting ingeschat voor nederzettingen en/of sporen van begravingen van landbouwers vanaf het Neolithicum/Bronstijd tot en met minimaal de 15^e/16^e eeuw.

Op een gegevens ogenblik hebben er zich plaggenbodems gevormd vanaf dan geldt voor nederzettingen en/of begravingen van landbouwende gemeenschappen van landbouwers vanaf maximaal de 15^e/16^e eeuw tot en met de late 18^e eeuw maximaal een middelhoge verwachting.

Op basis van het beschikbare historische kaartmateriaal blijkt het gebied onbebouwd te zijn geweest minstens vanaf het midden van de 18^e eeuw. Om die reden wordt een lage archeologische verwachting voor bewoningssporen (nederzettingen) en/of begravingen van landbouwende gemeenschappen vanaf minstens het midden van de 18^e eeuw vooropgesteld.

2.2.3 Waardering van de archeologische site

Ondanks dat er een verwachting is opgesteld, kan er momenteel niet met zekerheid gesteld worden dat er een vindplaats aanwezig is.

Indien archeologische resten toch effectief aanwezig zouden zijn, wordt het “waarderingsaspect” betreffende de gaafheid en conservering als volgt ingeschat:

Inzake de gaafheid en conservering van eventuele aanwezige kampementen onder extremis (lage verwachting) moet men deze op basis van de huidige gegevens van het bureauonderzoek wellicht eerder als slecht inschatten. Dit omwille dat de grote delen van het holocene ontwikkeld bodemprofiel reeds verstoord zijn.

Dit was al het geval vóór de vorming van de plaggenbodem waarbij deze (wellicht) geen beschermende buffer was voor dit vondstniveau. Afhankelijk van de sedimentatie, de ontwikkeling en vooral diepteligging van een eventuele aanwezige paleo-bodem (Usselo), kunnen eventueel aanwezige Laat-Paleolithische Federmessergroep onder extremis (lage verwachting) sites net onder, in en net hier boven eventueel nog wel bewaard zijn gebleven.

Daarnaast waar geen plaggenbodem aanwezig maar ook zonaal wel is de aanleg van de huidige verharding en vergroening en vooral de onderliggende nutsleidingen destijds ook gepaard gegaan met verstoringen van de eerste 50 cm onder het bestaande maaiveld maar ook dieper waar sprake is van kabels en nutsleidingen.

De gaafheid en conservering van grondsporen (landbouwers) is wellicht eerder matig tot goed te beschrijven omwille van de mogelijke bufferende werking van de bovenliggende plaggenbodem.

Daarnaast waar geen plaggenbodem aanwezig maar ook zonaal wel is de aanleg van de huidige verharding en vergroening en vooral de onderliggende nutsleidingen destijds ook gepaard gegaan met verstoringen van de eerste 50 cm onder het bestaande maaiveld maar ook dieper waar sprake is van kabels en nutsleidingen.

2.2.4 Impactbepaling

Voor de uitgebreide beschrijving van de toekomstige werkzaamheden wordt verwezen naar hoofdstuk 3.7. *Geplande werken en hun bodemingrepen* van het bijhorende bureauonderzoek.

De werken zullen slechts kleinschalig dan wel totaal geen toekomstige verstorende impact vertonen op het eventueel bewaarde aanwezige archeologische relevante niveau.

Hiervoor worden volgende argumenten aangehaald:

1)De bodemingrepen zijn beperkt in de diepte (≤ 54 cm) en zijn in feite slechts oppervlakkig en betreffen geen tot weinig (bijkomende) verstorende bodemingrepen.

Deze zullen zich ook voordoen in weinig archeologisch relevante lagen, concreet in de toplaag en/of onderlagen van de bestaande verharding dan wel groenaanleg. Maar ook de onderliggende kabels en nutsleidingen hebben reeds voor wat diepere verstoringen gezorgd, waar aanwezig.

Zonaal doet zich dit ook voor in een antropogene plaggenbodem wat vaak archeologisch minder relevant is qua grondsporen.

2)De bodemingrepen zijn beperkt in breedte. Gemiddeld genomen 2 m breed en zonaal tussen de 3,95 à 5,6 m.

Gezien de lineairiteit én de geringe werkbreedte wordt het potentieel tot kennisvermeerdering bij het aansnijden van onder voorbehoud aanwezige (bewaarde) archeologische resten als zeer laag ingeschat. Het zouden niet meer dan puntvondsten en puntsporen zijn, waarbij het bijzonder moeilijk zal zijn om de context, de aard en de datering van de vastgestelde fenomenen te achterhalen. Laat staan dus de onderlinge correlatie op gelijk welk niveau.

Er worden dan ook geen eventuele aanwezige sites (van slecht bewaarde) (grootschalig en/of diepschalig) extra bedreigd in het kader van onderhavige stedenbouwkundige aanvraag.

2.2.5 Bepaling van de maatregelen.

Gezien de aard van de toekomstige werkzaamheden (relatief ondiep & onbreed, weinig tot niet verstorend als lineair), de eventuele diepere diepteligging van het relevante bodemarchief bij de aanwezigheid zonaal van een plaggenvodem, de aard van de eventuele aanwezige verstoringen op het bodemarchief (aanleg bestaande verharding en groen maar vooral onderliggende diepere kabels en nutsleidingen) als zonaal niet echt sprake van bodemverstorende ingrepen gezien de werken zich voordoen ter hoogte van een plaggenvodem en hierdoor het lage tot zeer nihilistische potentieel voor archeologische kennisvermeerdering is bijgevolg de afweging gemaakt om een vrijgave te realiseren voor verder archeologisch (vervolg)onderzoek in het kader van onderhavige werken.

Met andere woorden de impact is kleinschalig tot nihil. Het archeologische relevante niveau waar eventuele archeologische

resten zich situeren zal weinig tot niet (extra) verstoord worden of is reeds grotendeels verstoord.

Het Programma van Maatregelen betreft dus een vrijgave voor verder archeologisch onderzoek.